

Matuszewski, Adam

"Historia naturalna gwiazdozbiorów", Jerzy Dobrzycki, Jarosław Włodarczyk, Warszawa 2002 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 48/1-2, 217-218

2003

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Główna zasługa w wykazaniu tych wszystkich osiągnięć przypada jednemu Autorowi: Waldemarowi Kozuschkowi.

Książka jest drukowana na kredowym papierze. Stronice parzyste zawierają tekst polskojęzyczny, stronice nieparzyste – tekst w języku niemieckim. Druk jest dwuszpaltowy. Liczne czarno-białe ilustracje są zamieszczone w tekście. Oprawa twarda na ciemnym tle zawiera ilustrację Gmachu Głównego Uniwersytetu Wrocławskiego, a na ostatniej stronie – wizerunek pieczęci Uniwersytetu. Wydanie publikacji dofinansowała Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej ze środków Republiki Federalnej Niemiec oraz Uniwersytet Wrocławski.

Książka ta jest przeznaczona dla lekarzy oraz historyków nauki i kultury tak polskich, jak i niemieckich.

Teresa Ostrowska
Warszawa

Noty recenzyjne

Kalina Bartnicka, Irena Szybiak: *Zarys historii wychowania*. Warszawa 2001 Wydawnictwo Akademickie „Żak” Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku, 220 s., nlb. 3 s.

Książka jest podręcznikiem przeznaczonym dla słuchaczy wydziałów pedagogicznych. W związku z tym nie jest kompletnym ani szczegółowym wykładem dziejów wychowania, lecz ukazuje jedynie podstawowe procesy i główne czynniki decydujące o przemianach w kręgu rodziny i ideałów wychowawczych, społeczno-kulturalnych odniesieniach zjawisk edukacyjnych, instytucjach edukacyjnych, myśli pedagogicznej oraz ogranicza się jedynie do kręgu kultury europejskiej. Swoim zasięgiem chronologicznym obejmuje czasy od starożytności greckiej po wiek XX. Każdy z ośmiu zasadniczych rozdziałów zaopatrzony jest w bogaty wykaz literatury przedmiotu. Do książki dołączono także krótki *Słownik* podstawowych pojęć pedagogicznych.

Jerzy Dobrzycki, Jarosław Włodarczyk: *Historia naturalna gwiazdozbiorów*. Warszawa 2002 Prószyński i S-ka, 287 s. il. ind.

Książka składa się z dwóch części. W pierwszej części została przedstawiona historia astronomii od najdawniejszych czasów do początku XX wieku. Omówiono w niej, między innymi, sposoby widzenia nieba w dawnych kulturach, w tym także chińskiej i wysp Pacyfiku. Wskazano również w jaki sposób odkrycia geograficzne, rozwój astronomii w czasach nowożytnych i ambicje

polityczne wpłynęły na uzupełnienie klasycznych gwiazdozbiorów o nowe konstelacje. W drugiej części książki zamieszczono katalog 88 gwiazdozbiorów z ich mapkami i historią.

Halina L i c h o c k a : *Historia poszukiwania leku w roślinach w Polsce 1800–1856*. Warszawa 2002 Wydawnictwo IHN PAN, 339 s., ind. bibliogr. sum.

Książka podzielona jest na sześć zasadniczych rozdziałów. W rozdziale pierwszym autorka opisała historię poszukiwań trucizn, morfiny, alkaloidów, surowców kolonialnych i innych substancji aktywnych w roślinach, W rozdziale drugim zostały omówione publikacje prasowe o leczniczych składnikach roślin w poszczególnych czasopismach naukowych. Rozdział trzeci przedstawia początki fitochemii farmaceutycznej oraz historię wyodrębnienia tzw. pierwiastków roślinnych. Rozdział czwarty omawia metodologię badań właściwości leczniczych roślin. Dwa ostatnie rozdziały zostały poświęcone przedstawieniu dualistycznych i unitarnych poglądów na strukturę i przemiany zachodzące w materii oraz omówieniu rozwoju odpowiednich metod badawczych.

Nauka polska w medalierstwie. Katalog wystawy zorganizowanej w 50-lecie Polskiej Akademii Nauk, Warszawa. Muzeum Woli, październik–grudzień 2002. Redakcja: Hanna K r a j e w s k a , Karol M ó r a w s k i . Warszawa 2002 Archiwum Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, Muzeum Woli, 80 s., 8 k. tabl.

Książka dzieli się na dwie części. W pierwszych trzech rozdziałach części pierwszej Hanna K r a j e w s k a , Karol M ó r a w s k i i Małgorzata S o b i e s z c z a k - M a r c i n i a k przedstawili kolejno historię trzech instytucji sponsorujących wystawę: Archiwum Polskiej Akademii Nauk, Muzeum Woli i Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie. W kolejnym rozdziale, zatytułowanym „*Medal cenniejszy niż złoto*”, Karol Jerzy M ó r a w s k i przedstawił historię powstania medali oraz ich różne funkcje od czasów antycznych do współczesnych. W ostatnim rozdziale części pierwszej, *Dziewięćdziesiąt lat zbioru medali Archiwum Polskiej Akademii Nauk* Arkadiusz Roszkowski opisał historię zbioru medali przechowywanego w Archiwum Polskiej Akademii Nauk. Drugą część książki zajmuje katalog zorganizowanej w Muzeum Woli wystawy medali. Prezentowane medale zostały uszeregowane w katalogu w sześciu grupach. W grupie pierwszej umieszczono medale dotyczące akademii i instytutów naukowych, drugiej – kongresów, konferencji i sympozjów naukowych, trzeciej – uczelni i szkół, czwartej – towarzystw naukowych, piątej – uczonych. W ostatniej, szóstej grupie zgromadzono medale przyznawane polskim uczonym. Medale poświęcone instytucjom